

ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਯੋਗ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ

ਦੀਵਾਨੀ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ

2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4656-4657

(2017 ਦੇ ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 22728-22729 ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ)

ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਸਚਦੇਵਾ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂਅਪੀਲਕਰਤਾ(ਵਾਂ)

ਬਨਾਮ

ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਸਚਦੇਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰਜਵਾਬਦੇਹ

ਨਿਰਣਾ

Dr Dhananjaya Y Chandrachud, CJI

- 1 ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
- 2 ਅਪੀਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ 2017 ਦੇ ਸੀ. ਆਰ. ਨੰਬਰ 2819 ਅਤੇ 2820 ਵਿੱਚ 1 ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ), ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲਾਹ ਐਕਟ 1996¹ (settlement and arbitration) ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਅਰਥਾਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰ: 64/2438/2014 ਅਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰ:

1 "1996 Act"

28/53/2015 ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

- 3 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਭਰਾ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਚਦੇਵਾ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸ਼੍ਰਿਤਕ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਮ' ਤੇ ਕਈ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸਚਦੇਵਾ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- 4 14 ਸਤੰਬਰ 2010 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਪੱਤਰ (Memorandum of Understanding²) ਆਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਜ਼ 15 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ:

“15. ਕੀ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਦੋਬਸਤ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ (settlement and arbitration) ਲਈ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮਾਤਾ ਦੇਵਾ ਜੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ਼ ਛਿੰਦੀ ਜੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਲਸੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 (Arbitration and Conciliation Act, 1996) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ- ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

²“MoU”

- 5 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ), ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅੱਗੇ ਦਾਵਾ ਨੰਬਰ 64/2438/2014 ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਸਚਦੇਵਾ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿਰੁੱਧ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ:

“ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ, ਏਜੰਟਾਂ, ਨਿੱਜੀ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਿੰਡ ਗਿਲਵਾਲੀ, ਚੱਬਾ, ਸੰਗਰਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ 10 ½ ਕਿੱਲਿਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸਦੇ ਸਾਲ 2006-07 ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 29/12(8-0), 11/2/1/2(1-13), 11/2/2/2 (1-17), 8/2/1(5-8), 19/1 (5-1), 21/2(5-1), 22/1(6-4), 8/1/1(1-18), 23(8-0), 9/3/2/2 (3-11), 24(5-8), 20/1(0-10), 29/13(8-0), 14(2-10), 17(3-18) ਅਤੇ 18(8-4) ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਸਮੇਤ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ”

- 6 ਇੱਕ ਦੂਜਾ ਦਾਵਾ, ਅਰਥਾਤ ਦਾਵਾ ਨੰਬਰ 28/53/2015, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। "ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਆਫ਼ ਯੂਨੀਅਨ" ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਸਚਦੇਵਾ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਦਾਵੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ:

“ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 3,4 ਅਤੇ 5 ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਗਿਲਵਾਲੀ, ਚੱਬਾ, ਸੰਗਰਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ 10 ½ ਕਿੱਲਿਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸਦੇ ਸਾਲ 2006-07 ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 29/12(8-0), 11/2/1/2(1-13), 11/2/2/2 (1-17), 8/2/1(5-8), 19/1 (5-1), 21/2(5-1), 22/1(6-4), 8/1/1(1-18), 23(8-0), 9/3/2/2 (3-11), 24(5-8), 20/1(0-10), 29/13(8-0), 14(2-10), 17(3-18) ਅਤੇ 18(8-4), ਹਨ, ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 3,4 ਅਤੇ 5 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਵਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲੋਨ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 3,4 ਅਤੇ 5 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿੱਤ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ”

- 7 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦੇਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 27 ਮਾਰਚ 2017 ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਤਹਿਤ ਹੇਠਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ 1 ਅਗਸਤ 2017 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੇਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ 1996 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਤਹਿਤ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।
- 8 ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਤਲਵਾੜ, ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਤੋਂ ਪੰਜਵੇਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁੰਜਨ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।
- 9 ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 14 ਸਤੰਬਰ 2010 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ (MoU) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ। ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਚਦੇਵਾ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਚਦੇਵਾ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ (MoU) ਦੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਚਕਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਹਨ, ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਰਾਹਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਰਲ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਰਾਹਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ

ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਵਿੱਤ ਵੰਡਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁੱਝ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਕਈ ਧਿਰਾਂ ਹਨ ਜੋ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨਦੇਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ (MoU) ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਚਦੇਵਾ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਸਚਦੇਵਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਹੇਠ ਕਈ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮਾਂ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਐਮਓਯੂ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਐਮਓਯੂ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਝ ਗ਼ੈਰ-ਪਰਿਵਾਰਕ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀਆਂ ਹਨ।

10 ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਝੌਤਾ (MoU) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੰਪਨੀ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ (MoU) ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਰਮਿਆਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗ਼ੈਰ-ਪਰਿਵਾਰਕ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀਆਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

11 ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ 1 ਅਗਸਤ 2017 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ

ਧਾਰਾ 8 ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਜੂਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ) ਨੂੰ ਪਰਿਣਾਮੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰਿਣਾਮੀ ਹੁਕਮ ਹੁਣ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।

12 ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

13 ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

.....CJI.

[Dr Dhananjaya Y Chandrachud]

.....J.

[J B Pardiwala]

.....J.

[Manoj Misra]

ਨਿਊ ਦਿੱਲੀ;

25 ਜੁਲਾਈ, 2023

- ਐਸ-

ITEM NO.9

COURT NO.1

SECTION IV-B

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ

ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ

ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰ.22728-22729/2017

(ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 01/08/2017 ਨੂੰ ਸੀਆਰਐਨ ਨੰਬਰ 2819/2017 ਅਤੇ ਸੀਆਰਐਨ ਨੰਬਰ 2820/2017 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ)

ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਸਚਦੇਵਾ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਵਾਂ)

ਬਨਾਮ

ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਸੱਚੇਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਜਵਾਬਦੇਹ

ਮਿਤੀ: 25-07-2023

ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅੱਜ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਕੋਰਮ:

HON'BLE THE CHIEF JUSTICE

HON'BLE MR. JUSTICE J.B. PARDIWALA

HON'BLE MR. JUSTICE MANOJ MISRA

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਤਲਵਾੜ, ਵਕੀਲ

ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਸਰੀਨ, ਵਕੀਲ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਗਨ ਦੀਪ ਕੋਰ, ਵਕੀਲ

ਸ਼੍ਰੀ ਪੁਸ਼ਕਰ ਕਰਣੀ ਸਿਨਹਾ, ਵਕੀਲ

ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਨਕਰ ਕਾਲੜਾ, ਏ. ਓ. ਆਰ

ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ

ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਹਾਜਨ, ਵਕੀਲ
 ਸ਼੍ਰੀ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਹਾਜਨ, ਵਕੀਲ
 ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਵਕੀਲ
 ਸ਼੍ਰੀ ਰੀਨਾ ਦੇਵੀ, ਵਕੀਲ
 ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਨੋਦ ਸ਼ਰਮਾ, ਏ. ਓ. ਆਰ.
 ਸ਼੍ਰੀ ਗੁੰਜਨ ਕੁਮਾਰ, ਵਕੀਲ
 ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਮਹੇਸ਼ਵਰਾਨੰਦ ਰਾਏ, ਏ. ਓ. ਆਰ.
 ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਵਕੀਲ

ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ

- 1 ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
- 2 ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਨ ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣਗੀਆਂ।
- 3 ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੋ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਸੰਜੈ ਕੁਮਾਰ-1)
 ਡਿਪੂਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ

(ਰੇਨੂ ਬਾਲਾ ਗੰਭੀਰ)
 ਕੋਰਟ ਮਾਸਟਰ

(ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਨ ਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਫਾਈਲ ਉੱਤੇ
 ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।